

Úkoly ideologické práce při upevňování bojové pohotovosti vojsk

Říjnové plenární zasedání ÚV KSČ z r. 1972 ve zprávě PÚV „O hlavních úkolech ideologické práce po XIV. sjezdu KSČ“ uložilo všem komunistům, stranickým orgánům a organizacím, ať pracují na kterémkoli úseku, aby...“ se na všech oblastech našeho společenského života rozvinula intenzivní ideově výchovná činnost, jejímž cílem je nejen dovršit porážku pravic v ideologické oblasti, jak ukládá Rezoluce XIV. sjezdu, ale i soustavné formování nového člověka — uvědomělého budovatele vyspělé socialistické společnosti...“

Úkoly vyjádřené ve Zprávě předsednictva ÚV KSČ aplikoval na ČSLA náčelník Hlavní politické správy ČSLA, generálporučík PhDr. Václav Horáček ve svém referátu na celoarmádním aktivu v listopadu 1972. Zdůraznil, že obecné závěry říjnového pléna ÚV KSČ platí v plném rozsahu i pro ČSLA, která je mocenským nástrojem socialistického státu. Obě funkce, které z tohoto titulu plní — vnitřní a vnější, mají hluboký třídní obsah, jehož správné objasňování a pochopení všemi příslušníky armády patří k prvořadým úkolům ideologické práce.

Cílem tohoto článku je objasnit význam ideologické práce pro nepřetržitě upevňování vysoké bojové pohotovosti ČSLA. Bojová pohotovost vojsk je jedním z rozhodujících faktorů zabezpečujících obranu vlasti. Její význam zdůrazňuje i vojensko-politická linie XIV. sjezdu KSČ, která ukládá každému příslušníku ČSLA považovat zvyšování a upevňování bojové pohotovosti ČSLA za osobní úkol.

Pro svoji důležitost je bojová pohotovost vždy jedním z hlavních objektů nepřátelské podvratné činnosti. K zeslabení bojové pohotovosti využívá vnitřní i vnější reakce všech dostupných metod — špiónáže počínaje a ideologickou diverzí konče. Snaží se využít každé mezery v nejednotnosti názorů, v nepochopení významu bojové pohotovosti, v podceňování nepřítelů a v přeceňování mírové ofenzívy socialistických států. Napomáhá tomu i to, že každý systém uvádění vojsk do bojové pohotovosti (dřívější, současný i budoucí) přináší různé konfliktní situace a rozpory a vyžaduje ke svému plnění náročnou a tvrdou práci a vysoké morální, socialistické uvědomění všech příslušníků ČSLA.

Významným faktorem je i to, že nositeli úkolů bojové pohotovosti jsou kromě

vojáků z povolání (u nichž se předpokládá oddanost socialismu, láska ke svému povolání a znalost mezinárodní vojensko-politické situace) též mladí, nezkušení velitelé a hlavně pak vojáci základní služby.

Tito mladí lidé často přicházejí do armády ovlivnění politickými názory své rodiny, školy, pracovního kolektivu, „party“ a se svými osobními nevyzrálými a neujasněnými postoji. Převládá u nich netřídní hodnocení mezinárodní situace, válku považují pacifisticky za absurdní a v raketových jaderných zbraních vidí záruku míru. Jiný extrém se projevuje ve fatalismu, v názorech že bojová pohotovost naší malé armády není pro vítězství v koaliční válce podstatná apod.

To vše, spolu s dílčím uklidněním napjatosti v mezinárodně politické situaci v Evropě (přípravná jednání v Helsinkách k celoevropské konferenci o bezpečnosti, uzavření smluv NSR a SSSR s Polskou lidovou republikou), zatlačuje ve vědomí

příslušníků ČSLA nezbytnost vysoké bojové pohotovosti občas do pozadí.

Právě v takovýchto obdobích musí být ideologická práce nejučinnější a nejaktivnější. Vedení naší strany i vedení ČSLA jsou si toho plně vědomi. Proto zdůrazňují, že je nutné obranu vlasti, v níž bojová pohotovost tvoří základ, budovat na nepřetržitě vysoce účinné ideologické práci tak, aby každý voják věděl co, proč a proti komu brání. Zpráva PÚV KSČ přímo upozorňuje, že...“ bez správného pochopení z čeho pramení zdroj rostoucího blahobytu našeho lidu a jeho další možnosti bychom těžko chápali, které hodnoty máme bránit... proto je tak velká odpovědnost a úloha ideologické fronty, která musí mobilizovat k obraně vymožeností socialismu, k tvořivé práci a ukazovat, jaké horizonty odkrývá socialismus...”

Do ideologické fronty zahrnujeme v ČSLA všechny vojáky z povolání bez rozdílu funkce, hodnosti a stranické příslušnosti.

Obsah bojové pohotovosti, její úloha a místo ve vojenské politice KSČ

Dříve než poukáží na základní možné způsoby ideologické práce v oblasti bojové pohotovosti, objasní obsah bojové pohotovosti a její místo a úlohu ve vojenské politice KSČ.

Bojovou pohotovost je nutné chápat v širším a užším smyslu.

V širším smyslu je bojová pohotovost souhrn politických, takticko-operačních, mobilizačních, kádrových, technických a týlových opatření umožňujících přejít z mírové činnosti k organizovanému plnění bojových úkolů v určeném čase a prostoru a schopnost vést úspěšně bojovou činnost v soudobých podmínkách.

Takto chápáná bojová pohotovost zasahuje všechny oblasti života vojsk a vyžaduje široký rozsah nejrozličnějších opatření dlouhodobého charakteru.

Protože nemůžeme trvale udržovat celou armádu v připravenosti k okamžitému zahájení konkrétní bojové činnosti, mluvíme o bojové pohotovosti v **užším smyslu**.

To znamená schopnost vojsk přejít od normálních mírových podmínek a režimu vojsk v co nejkratší době do polního způsobu života a zasazení do boje. Tento přechod může mít různé stupně. Je prakticky uzavřen vyhlášením bojového poplachu a vyvedením vojsk do předurčených prostorů v časových normách. V těchto prostorech dovrší přípravu k zahájení boje.

Širší a užší smysl bojové pohotovosti tvoří dialektickou jednotu a nelze je proto od sebe oddělovat, neboť oba vyjadřují jeden konečný cíl.

Bojová pohotovost je významným činitelem, který brání imperialismu v rozpoutání agresivní války proti zemím Varšavské smlouvy. Potvrzuje to oficiální názor KSSS na XXIV. sjezdu KSSS. Tam s. Brežněv konstatoval, že ... „Vysoká bojová pohotovost socialistických armád je v současné etapě světového vývoje nezbytným činitelem, který spolu s veřejným světovým míněním a protiválečnými silami

i uvnitř imperialistických zemí, brání imperialistickým agresivním kruhům rozpoutat termonukleární válku proti socialistickému táboru. Nejen však to, ona i aktivně pomáhá klesat cestu důslednému prosazení politiky mírového soužití...

Vysoká bojová pohotovost omezuje možnosti nepřítele uskutečnit nenadálý raketový jaderný úder a zahájit válku s překvapením. Tím snižuje jeho schopnost vytvořit si vhodný poměr sil nezbytný k vedení agresivní války.

Současně je však vysoká bojová pohotovost významným **mírovým činitelem**, neboť odhaluje dělnické třídy, inteligenci a pokrokové části buržoazie samotných kapitalistických států neúčelnost a dobrodružnost agresivní politiky kapitalistických států, vede k odporu proti takovéto dobro-

družné politice a k podpoře boje za mírovou koexistenci obou společenských systémů.

Soustavné objasňování mírotvorné úlohy bojové pohotovosti se proto musí stát ideovým základem výchovy příslušníků armády k aktivnímu a obětavému plnění všech požadavků zabezpečení vysoké pohotovosti.

Mobilizovat a vychovávat vojáky objasňováním mírotvorné úlohy bojové pohotovosti je však současně nutné sladit s vysvětlováním, že termonukleární koaliční válka i přes veškeré mírové úsilí tábora socialismu není vyloučena. V takovém případě sehrává vysoká bojová pohotovost rozhodující úlohu k odražení agresora a zasazení mu rozhodujícího úderu Spojenými silami států — účastníků Varšavské smlouvy.

Charakter, obsah a formy ideologické práce při zabezpečování vysoké bojové pohotovosti

Ideologická práce založená na zásadách marxisticko-leninského světového názoru, využívající všech dostupných metod a forem tvoří politický základ pro dosahování vysoké bojové pohotovosti kterékoli jednotky (útvaru, svazku).

Je tomu tak proto, že:

— Bojová pohotovost způsobuje mnoho obtíží a osobních omezení (u vojáků základní služby omezení dovolených, volna k opuštění posádky, vycházek, u vojáků z povolání omezení ve volnosti pohybu mimo posádku, často i mimo své byty, což nepříznivě působí především na spokojenost a klid v rodinách). To vše klade značné nároky na vysoký stupeň socialistického uvědomění, na schopnost podřídit své osobní zájmy, často i zájmy své rodiny celospolečenským zájmům.

— Při zabezpečování trvalé vysoké bojové pohotovosti dochází k vědomému narušování poslušnosti výcviku. Nezbytnost rychlého sladění družstev (osádek), čet, rot a praporů a zvládnutí znalostí povinností každého jednotlivce v kolektivu své jednotky při vedení boje vyvolává potřebu

konat praporeční, plukovní i divizní taktická cvičení v době, kdy výcvik malých jednotek není ukončen. To nebývá vždy pochopeno; zvláště mladí důstojníci proto občas vznášejí kritické připomínky a požadují, aby taktická cvičení se konala vždy až po ukončení výcviku čety, roty a praporu.

— Trvalé zabezpečování vysoké bojové pohotovosti klade nebývale vysoké nároky na úroveň organizátorské práce velitelského sboru, na kvalitní zvládnutí a údržbu techniky, promyšlené týlové zabezpečení a na úroveň organizovanosti života.

— Požadavky bojové pohotovosti vytvářejí občas napjatost vztahů mezi plánovanými úkoly přípravy vojsk, zvláště pak v období odvelení vojsk při výpomoci národním hospodářství, při budování materiálně technické základny, při rozsáhlých taktických cvičeních s vojsky, při střelbách z tankových zbraní a technické přípravě mimo posádku apod.

Zatímco k zabezpečení krátkodobých úkolů bojové a politické přípravy stačí často jen krátkodobé intenzivní ideologické působení, musí být ideologická práce v oblasti bojové pohotovosti dlouhodobá.

To však nevylučuje, aby při zostření mezinárodní situace byla intenzita ideologické práce v bojové pohotovosti zvyšována. Naopak, v takové situaci je zintenzivnění ideologické práce s využitím všech dostupných forem a metod předpokladem dosažení nejvyššího stupně bojové pohotovosti.

K dosažení trvalé bojové pohotovosti je nutné správně zvolit obsah **ideologické práce**, který můžeme shrnout do 8 základních bodů.

1. Základem úspěšného rozvíjení ideologické práce je **správné pochopení leninských principů budování socialistické armády a rozvíjení úsilí za jejich důslednou realizaci**. Jsou to:

a) Sociálně politické principy, které odrážejí nejpodstatnější stránky charakteru a poslání ČSLA, základní linii spojení armády s celkovým životem země a hlavní pilíře jejího vnitřního života. Jsou vyjádřeny třídním přístupem, stranickým vedením ozbrojených sil, jednotou armády a lidu, vztahem armády k národům jiných zemí a vztahem mezi příslušníky armády.

b) Organizační principy výstavby armády, které zabezpečují soulad výstavby armády s úkoly vyplývajícím pro armádu z charakteru příští možné války. Jde o neustálé zdokonalování organizační struktury ozbrojených sil, harmonického rozvoje všech druhů vojsk, neustálou bojovou pohotovost, centralismus v organizační výstavbě, nedílnou velitelskou pravomoc, uvědomělou vojenskou kázeň apod.

c) Principy výcviku a výchovy vojsk, odpovídající potřebám soudobého boje. Jsou založeny na ideích marxismu-leninismu a na výsledcích pedagogických a psychologických věd. Radí se mezi ně komunistická cílevědomost, jednotu výcviku a výchovy, požadavek učit vojska tomu co potřebují v soudobém boji, respektování zvláštností vojenských kolektivů a individuálních kvalit každého jednotlivce.

2. **Prvořadou pozornost je nutné dále věnovat vštěpování vědomí socialistického vlastenectví a proletářského internacionálního.**

Z tohoto hlediska je nutné vysvětlovat, že žádnou otázku obranyschopnosti nelze posuzovat izolovaně pouze z hlediska jedné země, ale především z koaličního hlediska.

Koaliční charakter bojové pohotovosti je ovlivňován především splýváním fronty a zápolí států v dotyku s nepřítelem a států které s nepřítelem nesousedí. Je to ovlivněno dostřelem raketových zbraní, které mohou zasáhnout kterýkoli cíl na zeměkouli, širokým využitím výsadků, rychlými tempy operací apod. Působí přitom i faktor nezbytnosti dosáhnout unifikace zbraní, munice, bojové techniky, integrace celkové válečné výroby a zásobování, využívání prostorů celé koalice k manévru silami a prostředky apod. Proto musí být v celé Varšavské smlouvě jednotný systém i jednotná vysoká kvalita bojové pohotovosti.

Přesto však existují určité dílčí národní zvláštnosti, dané teritoriálním položením států v koalici, jeho terénními či klimatickými podmínkami i úkoly, které plní dané ozbrojené síly v prvních hodinách války apod.

Koaliční a národní charakter bojové pohotovosti je v dialektické jednotě a rovnováze. Bojová pohotovost naší armády může splnit své konkrétní poslání jen v jednotě se všemi armádami Spojených ozbrojených sil a států — účastníků Varšavské smlouvy. A naopak, na tom jak splní naše armáda svou konkrétní úlohu závisí i účinnost bojové pohotovosti ozbrojených sil států Varšavské smlouvy.

3. **Objasňovat vztah politiky, války a míru, mírové soužití a možnost vzniku nové války, charakter možné příští války a způsoby jejího vedení a nároky kladené na odbornou, fyzickou morální a psychologickou připravenost vojsk, smysl vysokých požadavků řádů, výcvikových směrnic a předpisů, úkolů RMNO i plánů bojové přípravy s konkretizací na úkoly bojové pohotovosti daného útvaru.**

4. **Vysvětlovat úlohu člověka a techniky v soudobé válce vypěstovat u vojáků**

vztah k technice. Ukázat, že i když mluvíme o narůstání úlohy člověka a jeho morálních kvalit pro vítězství nad nepřítelem, současně zdůrazňujeme, že můžeme zvítězit jedině za podmínky, je-li vyzbrojen nejnovější technikou a dovede-li ji ovládat. Současně objasňovat škodlivost nedomyšlených postupů, liknavosti a neobalosti při používání, ošetřování a ukládání bojové techniky.

5. Vést boj proti setrvávání na starém pojetí bojové pohotovosti. Současně je nutné vysvětlovat, že zlehčování podmínek výcviku, nadhodnocování výsledků, snižování nároků či podceňování některých stránek bojové činnosti je pro bojovou pohotovost škodlivé.

6. Vychovávat příslušníky ČSLA k nenávisti k nepříteli. Tento úkol ideologické práce je velmi složitý, neboť je ovlivněn celou řadou faktorů, jež vyplývají z podstaty mladého člověka, jeho životní nezkusenosti.

Těchto vlastností se snaží využívat ideologická diverze, která všemi způsoby se snaží ospravedlnit kapitalistický řád a nelituje prostředků na propagaci kapitalistického společenského systému. Počítá přitom s neschopností mladého člověka reálně posoudit, co je pravda a co lež.

Nepochybně zde působí to, že naše mládež nemá představu co to je vykořisťování, nezaměstnanost, hlad, bída bezprávi chudých a neomezená moc bohatých. Považuje vše to, co jí dává naše socialistické zřízení za samozřejmé a domnívá se, že tomu tak je i v kapitalistických státech. Těžko si dovede představit utrpení války, a proto je v této otázce velmi lehkomyslná.

Proto je nutné vysvětlovat, že třídní podstata a z ní vyplývající agresivita imperialismu se nezměnila, což vytváří trvalý zdroj možností vzniku nové ničivé války. Nezměnil se ani základní strategický cíl imperialismu — likvidovat socialismus a obnovit kapitalismus na celém světě. K dosažení tohoto cíle změnil pouze formy, ale je vždy připraven, bude-li to pro

něho výhodné, rozpoutat i světovou válku.

Spolu s odhalováním a vysvětlováním záměrů nepřítel je nutné učit vojska znát výzbroj, technickou a politickou připravenost, organizační schopnosti, bojové zkušenosti velitelského sboru, hlavní představitel velení a jejich stupeň myšlení. Poznáání nepřítel je nezbytné diferencovat podle předurčených funkčních povinností každého jednotlivce.

Aby v ideologické práci bylo dosaženo v bojové pohotovosti požadovaných úspěchů, je nutné používat v plném rozsahu všech dosud ověřených a hledat stále nové, poutavější a srozumitelnější **formy** této práce.

Mezi účinné formy ideologické práce patří např. marxisticko-leninská příprava vojáků z povolání a politické školení vojáků základní služby, osobní a názorná agitace, veřejné schůze a mítinky, využívání vojenského tisku, rozvíjení socialistické soutěže, rozvoj vojenskotechnické přípravy vojsk atd.

Marxisticko-leninská příprava a politické školení je nejužitečnější formou ideologické práce. Nesmí však jít jen o zvyšování znalostí marxismu-leninismu, ale aby toto hlubší poznání ovlivňovalo politické jednání, vědomí, znalosti musí se tedy stát prostředkem k dosažení cílů stranické politiky.

Přesto že některá probíraná témata zdánlivě s vojenskou politikou strany nesouvisí, je nutné vždy položit důraz na aplikaci probírané tematiky na vojenskou politiku a na zdůvodňování a objasňování internacionálního principu obrany vlasti.

V zúženém pohledu pak vždy objasňovat jaký vztah má probíraná tematika k branné pohotovosti státu, ČSLA a konkrétně daného útvaru. Není ani jednoho díla klasiků marxismu-leninismu, které by nebylo možné vysvětlovat z hlediska obrany socialismu před nepřitelem. Současně musí marxisticko-leninská příprava a politické školení vést příslušníky ČSLA k vysoké revoluční bdělosti a k připravenosti

k obraně vlasti. Je nutné vysvětlovat trvalou aktuálnost Leninových slov: ... „nepřítel číhá na každém kroku a ještě mnohokrát se nás pokusí svrhnout všemi prostředky, jaké bude mít k dispozici: násilím, podvodem, úplatky, spiknutím apod.“

Důležité je vést vojáky současně k utajování všech konkrétních opatření bojové pohotovosti realizovaných u útvarů.

Marxisticko-leninská příprava i politické školení musí pomáhat ve vytváření vysokých morálně bojových vlastností příslušníků ČSLA, které se projevují již v míru v přísné a uvědomělé kázní, samostatnosti, tvůrčí iniciativě, vynalézavosti, vysoké vytrvalosti a přesnosti v plnění úkolů.

Osobní a názorná agitace. Stanovy strany ukládají každému komunistovi „důsledně prosazovat politiku strany, objasňovat ji širokým masám a získávat je pro její provádění...“ V tomto směru musí být každý komunista agitátorem. Podobně i základní řády ukládají obdobné povinnosti všem velitelům a náčelníkům. Vzniká zde v podstatě shoda úkolů mezi komunisty a veliteli nestraníky.

Zkušenosti ukazují, že základním článkem rozvíjení osobní agitace jsou družstva (osádky), čety a roty. V těchto malých kolektivech je osobní agitace nejúčinnější, zvláště je-li v souladu s osobním příkladem agitátora. Každé vystoupení komunisty nebo velitele bez ohledu na jeho funkční zařazení před vojáky — nejen při schůzích, politickém školení a jiných oficiálních příležitostech, ale hlavně pak na ložnicích, při osobním volu, na PVM rot, na sportovních hřištích apod., tam všude má velký vliv na vytváření kolektivního názoru na bojovou pohotovost.

Pro názornou agitaci dává nejvíce možnosti rota, prapor a pluk. Má-li být skutečně živá a účinná, vyžaduje názorná agitace určitou dovednost a dobré materiální zabezpečení a soustředěné úsilí. Kromě objasňování mezinárodní a vnitropolitické situace, musí být hlavní úsilí názorné agitace zaměřeno na vlastní život jednotky, na popularizování nejlepších jednotlivců,

družstev (osádek) a zdůrazňování významu bojové pohotovosti útvaru.

Další z osvědčených forem, jak získat příslušníky ČSLA pro politiku strany a z toho vyplývající nezbytnost upevňování bojové pohotovosti, jsou **veřejné schůze a mítinky**. Vojáci vždy mají větší vztah k tomu, o čem sami mohou spolurozhodovat a podílet se na výsledku. Proto je účelné, projednávat některé zásadní otázky bojové pohotovosti i formou kolektivního hledání neoptimalnějších podmínek a nespolehat vždy jen na sílu a všemohoucnost rozkazu. Jde např. o sladění vzájemných názorů na činnost po vyhlášení bojového poplachu na ložnicích, při výdeji zbraní, odchodu do parku, přípravu bojové techniky k výjezdu a výjezdu z kasáren, tj. činnost, kterou konají vojska převážně sama, bez zásadního řízení svými veliteli.

K dosažení účinnosti veřejných schůzí či mítinků je však nutné vytvořit příznivou atmosféru vzájemné důvěry, dosáhnout aktivního, otevřeného vystupování účastníků a jejich vyjadřování se k projednávaným otázkám. Více užítu přináší veřejné schůze a mítinky na stupni rota a prapor, méně již na stupni pluk a výše, neboť na tomto stupni není možné udržet osobní kontakt předsedajícího s každým účastníkem.

Důležitou formou je **využívání vojenského a stranického tisku**. V. I. Lenin zdůraznil význam tisku tím, že jej označil za kolektivního propagátora, agitátora i organizátora.

Ve stranickém i odborném vojenském tisku vychází dost článků o mezinárodní, vnitropolitické a vojenské situaci, které je možné použít pro agitační práci mezi vojáky k prohlubování jejich vztahů k obraně socialistické vlasti a odhalování záměrů nepřítelů.

Vzhledem k tomu, že konkrétní opatření bojové pohotovosti jsou utajována, působí tisk, především vojenský na zpevňování bojové pohotovosti především v širším smyslu. Avšak je správné více využívat i odborného vojenského tisku, jako je Vo-

jenská mysl, která vzhledem k vyššímu stupni utajení zveřejňuje alespoň dílčí zkušenosti a náměty i z hlediska užšího pojetí bojové pohotovosti.

Nenásilnou formou zvyšování účinnosti ideologické práce v bojové pohotovosti je rozvoj **socialistické soutěže**, kterou je možné realizovat v každé oblasti bojové pohotovosti u všech druhů vojsk. Jakékoli soutěže, zvyšující vojenskou dovednost našich vojáků [střelecké, technické, v úspoře PHM apod.], přispívají k upevňování bojové pohotovosti. Přesto však je možné organizovat socialistické soutěže i v bojové pohotovosti v zúženém smyslu, tj. pro splnění úkolů bojového poplachu. Jsou to však převážně krátkodobé soutěže, které plní svůj účel jen do získání potřebných návyků jednotlivců, osádek (družstev), čet a rot. Např. soutěž o nejrychlejší a nejúplnější ustrojení po vyhlášení signálu bojového poplachu v přípravě osobních věcí k likvidaci pro zpětný odřad, přesun do parku, správná a rychlá příprava bojové techniky k výjezdu apod. Tyto dílčí soutěže pomáhají dosahovat bojové pohotovosti ve zkrácených lhůtách v rámci celého praporu i pluku.

Socialistická soutěž se tak stává významným prostředkem mobilizace jednotlivců i kolektivů k zpevňování norem bojové pohotovosti, k snižování času pro přípravu bojové techniky a zbraní k bojovému použití.

Protože každá jednotka od praporu výše má rozdílné podmínky pro plnění úkolů bojové pohotovosti, jeví se výhodným organizovat ji v této oblasti především na

nejnižších stupních — maximálně do rot v to.

Socialistická soutěž v bojové pohotovosti musí být cítělědomá, dobře promyšlená, musí mít stanovená konkrétní kritéria pro hodnocení různých druhů vojsk a zbraní, výsledky musí být pravidelně vyhlášovány a vítězové odměňováni. Jakékoli nespravedlivé nebo nepravidelné hodnocení odsuzuje tuto formu předem k neúspěchu.

Další možnou formou je **vojenskotechnická příprava vojsk**. Její význam je zvyšován rozvojem vědeckotechnické revoluce ve vojenství. Protože vysoká bojová pohotovost je velmi silně závislá právě na kvalitním zvládnutí moderní techniky je nutné tuto formu intenzivně rozvíjet.

Cíle vojenskotechnické přípravy v oblasti bojové pohotovosti charakterizuje A. A. Jepišev v práci Některé otázky stranicko politické práce, tak aby... „všichni vojáci znali výtečně svou zbraň, své vozidlo, uměli ji účinně využívat, udržovat ji v nepřetržitě připravenosti k okamžitému použití a dovedli nacházet a rychle odstraňovat poruchy, aby každý vojenský kolektiv vyzbrojený mohutnou technikou tvořil přesně sladěný organismus, schopný plnit každý bojový úkol...“ Nejde při tom pouze o technické zvládnutí bojové techniky, ale i o vytvoření morálního socialistického vztahu k této technice, vědomí proč a proti komu ji bude v případě potřeby použito.

To znamená, že vojenskotechnickou propagandu je nutné úžeji spojit s ideovou výchovou než tomu bylo dosud.

Podmínky úspěšného plnění úkolů ideologické práce v oblasti bojové pohotovosti

Rozmanitost forem umožňuje ideově ovlivňovat každého vojáka, orientovat ho na plnění úkolů bojové pohotovosti, sladit práci velitelů, politických orgánů, stranických a mládežnických organizací, zabezpečit nepřetržitost, operativnost a pružnost ideologického vlivu na příslušníky útvaru.

K dosažení úspěchu jednotlivých forem

je však nutné vytvořit i určité podmínky, mezi které patří např. dodržování základních principů stranicko-politické práce;

— princip komunistické stranickosti, který vyžaduje, aby veškerá činnost příslušníků ČSLA v oblasti bojové pohotovosti vycházela z ideově teoretického základu marxismu-leninismu a z usnesení ÚV KSČ,

— princip spojení úkolů ČSLA s živo-

tem lidu ČSSR, který vyžaduje, aby bojová pohotovost byla vysvětlována v souladu s úkolem a místem, které má ČSSR v našem socialistickém státě při obraně výsledků dosažených pracujícím lidem,

- princip cílevědomosti a konkrétnosti, který vyžaduje, aby ideologická práce vycházela ze znalosti úkolů bojové pohotovosti a byla uměrně diferencována podle druhu vojska zbraně a velikosti jednotky (stupně velení).

- princip nepřetržitosti, který vyžaduje, aby ideologická práce v oblasti bojové pohotovosti byla systematická a nepřerušovaná, může se pouze měnit její intenzita,

- princip operativnosti a pružnosti, který vyžaduje využívat k upevnění bojové pohotovosti takových forem, metod, prostředků a techniky, které jsou v dané době nejúčelnější,

- princip jednoty ideologické a organizátorské práce, který vyžaduje, aby základem organizátorské a řídicí práce v oblasti bojové pohotovosti se stalo přesvěd-

čování a výchova; čím složitější jsou úkoly bojové pohotovosti, tím vyšší musí být úroveň ideologické práce.

Další důležitou podmínkou úspěchu ideologické práce je organizovanost a kulturnost života útvaru. Do této oblasti můžeme zařadit:

- organizátorskou a řídicí práci velitelů a náčelníků útvarů, jejich osobní příkladnost v upevňování ověřených pokrokových metod ve výchovné práci,

- komplexní a reálné zpracování „Plánů uvádění do bojové pohotovosti“ a jejich skloubení s „Plány výcviku a výchovy“,

- upevňování bojové pohotovosti je možné dosáhnout nejen správnou motivací, ale i tím, že jsou odstraňovány překážky, které brání dosahování lepších výsledků, že se vytvářejí dobrá prostředí,

- spravedlivé hodnocení práce všech příslušníků útvaru, odstranění denivelizace v odměňování za různou kvalitu práce, prostě správné skloubení hmotných i morálních stimulů.

Současná mezinárodní situace i historické zkušenosti potvrzují, že socialistické státy musí ustavičně a nepřetržitě pečovat o zabezpečení své obranyschopnosti před útoky nepřítelů.

Tento úkol je trvalý, přesto že ohromná vojenská síla Spojených ozbrojených sil — států Varšavské smlouvy vytváří reálnou protiváhu agresivním silám imperialismu. Je tomu tak proto, že nepřítel využívá každého oslabení a narušení pevného spojení sil Varšavské smlouvy k útokům proti jednotlivému státu nebo i celé koalici. Pro příklady nemusíme chodit příliš daleko. Kontrarevoluce v MLR v r. 1956, pokus o uchopení moci pravicovými silami v ČSSR v r. 1968 a vystoupení pravicových revizionistů a oportunistů v ostatních státech socialistického tábora — jsou toho dostatečně přesvědčivým důkazem.